

Relax

Jazz s radostí a espretem

Zpěvačka Dana Šimíčková o spolupráci s Milošem Formanem i o písních k První republice

ČTĚTE
na str. 36 a 37

SOBOTA 21. ČERVNA A NEDĚLE 22. ČERVNA 2014

LIDOVÉ NOVINY

ILUSTRÁČNÍ FOTO SHUTTERSTOCK

Ve jménu otce

V písni Jamese Browna se zpívá, že „tohle je mužský svět“. Pro rozvedené muže, kteří se roky snažili **dosáhnout střídavé péče o děti**, ale toto tvrzení neplatí. Během svého boje o potomky neustále naráželi na pevné hranice světa ryze ženského. Jenže tátové své děti také milují.

PHILIPPE RIBOTON
spolupracovník LN

Oblečení do kostýmů komiksových superhrdinů zlezají veřejné budovy, mosty či památky. Někteří vstoupili do londýnských soudních síní převlečení za Santa Clause a nasadili britskému státnímu tajemníkovi pro záležitosti rodin a dětí železka, zatímco jiní vyšplhali přímo na Buckinghamský palác. Nedávno jeden z nich přilepil fotku svého jedenáctiletého syna na obraz z roku 1821 v Národní galerii v Londýně, jiný zase sprejem nastříkal slovo „pomoc“ na portrét královny Alžběty ve Westminster Abbey. Všichni tihle chlapi jsou členy skupiny britských mužů nazvané Otcové za spravedlnost (Fathers 4 Justice).

Prosluli neotřelými protestními akcemi, kterými vedou kampaň za rovnoprávnost v péči o dítě, pokud se rodiče rozvedou. Také v České republice žije mnoho mužů s podobnými osudy, byt protesty nevedou tak okázalým způsobem.

Tuzemský ústavní soud na začátku června nastavil nový precedent, na jehož základě by střídavá péče měla být normou, protože dítě by ani po rozvodu nemělo přijít o péči jednoho z rodičů. Příběhy českých otců dokumentují, jak hluboce zklamání je ve společnosti představa, že dítě dokáže nejlépe vychovávat matka. Seznamte se s některými z nich. S rozloženými a zklamávanými táty, kteří léta bojovali o střídavou péči.

Příběh Lubomíra: frustrace

Lubomír Červenák je táta desetileté holčičky. O střídavou péči požádal hned při rozvodu, když dceři bylo sedm let. Po třech letech boje se dobral verdiktu, který slyší většina

otců: právo návštěvy každou středu a každý druhý víkend. Odvolal se. Vzpomíná na reakce mužů v okolí, když jim řekl, že trvá na střídavé péči: „Ptali se: ‚Proč si chceš komplikovat nový život a nový vztah?‘ Nikdy jsem ani vteřinu nepomyslel na to, že by mě to mělo obtěžovat. Dcera byla vždy mojí nejvyšší prioritou.“ Z výsledku bitvy je velmi zklamán, protože s dcerkou může být velmi krátce. „Ve středu dostanete dítě po škole, dáte mu najíst, uděláte s ním nějaké úkony a pak ho musíte odvézt zpět. Je to frustrující.“

Když se Lubomír dívá zpátky do doby, kdy začínal svůj boj o dceru, uznává, že byl velmi naivní: „Matka je u nás vždy první volbou v otázce, komu dítě svěří. Snad jen v případě, že s ní není něco v pořádku, přichází na řadu varianta střídavé péče.“ říká. „Všeobecná představa je taková, že muž pracuje, cestuje a nemá na dítě čas. Muži, kteří se zasazují o svá práva, touto zážitou představou trpí. Je velmi nespraved-

livé, že matky mohou být se svými dětmi mnohem více.“

Dočasní tátové

Dveřmi kanceláře pražské právnické Olgy Loblové prošlo mnoho otců, již se chtěli domoci střídavé péče. Podle jejího názoru rozvedených mužů, kteří se chtějí rovnou měrou podílet na výchově dětí, v Česku pozvolna přibývá, i když jsou stále spíš v menšině.

Casopis Respekt nedávno uvedl, že dříve střídavou péči žádal jeden ze šestnácti otců, dnes toto číslo vzrostlo na jednoho ze šesti. Na výchově dětí po rozvodu se předem dokáže dohodnout jen zlomek párů. Matky totiž v drtivé většině případů žádají, aby děti byly svěřeny výhradně jim. A vyhrávají. „Za dobu mé kariéry se stalo jen dvakrát, že soud rozhodl o střídavé péči, ač se na ni rodiče nebyli schopni dohodnout,“ říká Olga Loblová. Vyjádřeno čísly: v roce 2012 bylo u nás vyřčeno 19 soud-

To není mužský svět: devadesát dva procent soudců jsou ženy, většina právníků na rodinné právo jsou ženy, většina dětských psychologů jsou ženy a ženy tvoří i většinu sociálních pracovníc

ků, na jejichž základě byly děti svěřeny do střídavé péče obou rodičů. To jsou jen dvě procenta z celkové počtu vydaných rozsudků.

Jeden z otců nabízí vysvětlení, proč to tak je: „Tohle není mužský

svět. Devadesát dva procent soudců jsou ženy a 92 procent rozhodnutí je učiněno ve prospěch žen.“ V českém soudním systému převládají ženy. Ale to není všechno: většina právníků zabývajících se rodinným právem jsou ženy, většina dětských psychologů jsou ženy a většina sociálních pracovníků jsou ženy. „A ty se snáz vžiji do situace matky.“

Co se s tím dá ale dělat? „Abychom dosáhli změny chování, není jiné cesty než změnít zákon,“ myslí si další z rozvedených otců. „Je to jako s bezpečnostními pásy,“ říká, „chování lidí se změnilo, až když byly pásy povinné. Stejně se to má i s péčí o děti. Jakmile změníte zákon – a ten se musí změnit –, matky nebudou mít jinou možnost než střídavou péči přijmout. Skandinávie jde v této věci příkladem,“ pokračuje. „Tam zákon říká, že střídavá péče je pravidlem, ledaže by někdo prokázal, že by to v určitém případě mělo být jinak.“

Pokračování na straně 34

Ve jménu otce

Dokončení ze strany 33

Véronique Chauveauová, pařížská advokátka specializující se na rodinné právo, která pracovala na mezinárodních případech péče o děti (některé se týkaly i České republiky), potvrzuje, že český systém umožňuje matkám mít navrch. „Je to dáno i historicky. Muži se dříve zřídka kdy zajímali o péči o své děti,“ říká Chauveauová s tím, že pomáhala několika českým otcům, aby dostali zpátky děti, které jejich matky odvezly do Francie. A nakonec byla svědkem toho, jak české soudy těmto ženám potvrdily, že mohou odjet do ciziny a odvézt děti s sebou.

Příběh Bedřicha: bojkot

Bedřich má tři děti. Jednu dceru z prvního manželství, které je nyní dvanáct let, a dva syny z druhého vztahu ve věku tři a čtyři roky. Ačkoli s dcerou se může vidat prakticky kdykoliv díky bezproblémové dohodě s první ženou, matka synů mu často styk s dětmi znemožňuje. V roce 2013 proto podal žalobu k soudu. „Žádal jsem, abych se s dětmi mohl vidat častěji, ale jejich matka odmítala jakoukoliv variantu. Když jsme měli mít slyšení u soudu, nepřišla a neúčast nejrůznější omlouvala: děti jsou nemocné, ona je nemocná, právník je na dovolené,“ vypráví Bedřich. Nakonec soudce vydal předběžné opatření, které jí mělo přinutit, aby otcí umožnila vidět děti alespoň během Vánoc. Matka je ale jednoduše ignorovala. Později se odvolala, odvolání bylo zamítnuto, ale Vánoce již byly passé. „Když odmítla respektovat předběžné opatření, bylo mi doporučeno jako jediné možné řešení jít si děti vyzvednout k matce za doprovodu policie. Kdo by ale něco takového svým dětem udělal?“ ptá se Bedřich a dodává, že ani soudce, ač se velmi snaží, mu kvůli ženiným obstrukcím není schopen pomoci.

Umíš vařit? Umíš uklízet?

Podle advokátky Véronique Chauveauové mezi ženskou částí české společnosti převládá názor, že střídavá péče de facto znamená ztrátu dětí. A přetrvávají i další stereotypy: například že muži nezvládají péči o domácnost, tedy ani o děti. Lubomír Cerveňák vzpomíná, jak se na něj právníčka jeho ženy během stání u soudu obrátila a opakovala: „Ale pane Cerveňáku, umíte vařit? Umíte uklízet? Umíte prát prádlo?“ To je podle něj jen jeden z příkladů dokládajících, že s matkami a otcí není zacházeno stejně. „Moje bývalá žena se i s dětmi odstěhovala dva týdny předtím, než odvolací soud rozhodl o péči, a neřekla mi kam. Nevěděl jsem, kde jsou moje děti! A proč jí to,“ vzpomíná. „Dokázete si jen na chvíli představit, co by se stalo, kdybych totéž udělal já?“

A ještě jeden názor je zakořeněný v českém právním a sociálním systému. Totiž že čas strávený s otcí je méně důležitý než čas strávený s matkami. Jeden ze zpodobňaných otců poznamenává: „Lidé na mě někdy doslova zírají. Případá jim divně, že se starám o malé děti, dávám jim najíst, umývám je a hraji si s nimi. Někteří mi i říkají, ‚vy se o děti staráte úplně jako žena‘.“ Jako by rozvedení otcové, kteří opravdu chtějí o děti pečovat, dopláceli na tu většinu otců, která se spokojí s návštěvou potomků každý druhý víkend a s polovinou prázdnin. Tyto „rádoby otců“ zajímá více jejich nový život. Pečující menšina naopak musí dokazovat, že se o své děti umí postarat „jako žena“. Slovo nerovnáha – abychom nepoužili diskriminace – nejlépe vystihuje, jak se většina těchto mužů cítí.

Silvano Pedretti, zakladatel české asociace Děti Evropy, která propaguje koncept „společné zodpovědnosti“ (jiný termín pro střádavou péči), potvrzuje: „Otcové musejí dokazovat, že své děti milují, že se o ně umí postarat, že mohou financovat jejich potřeby, uvařit jim, napsat s nimi úkoly. Matky nic z toho dokládat nemusí. Proč?“

Příběh Daniela: předsudky

Daniél se rozvedl v roce 2003. Synům bylo pět a osm let. S bývalou ženou se dohodli na režimu péče s tím, že otec se o děti bude starat každý druhý víkend a polovinu všech školních prázdnin. Toto ujednání fungovalo několik let až do doby, kdy jeho nejstarší syn ve třinácti letech požádal, aby mohl žít na stálo se svým otcem. Teprve v patnácti letech, po dvou letech průběhů věcí, mohli stanout před soudem a potvrdit, že chce opravdu žít s tátou. Daniél vzpomíná: „Uběhly čtyři roky od chvíle, kdy se můj syn rozhodl, do momentu, kdy bylo finálně rozhodnuto.“ Říká, že se setkal s mnoha předsudky; nejenže cítil, že celý soudní systém je nakloněn spíše matkám, ale potíže měl i kvůli původu. Je Čech, ale vyrostl v Kanadě, a i když mluví plynule česky, je u něj patrný přízvuk. „Soudný ne dokonce jednou prohlásila, že mi není rozumět, a navrhla mi tlumočnicka, jinak prý bude zamítná mé otázky.“ Nyní se Daniél rozhodl začít nový život: v červnu 2012 se sbalil, všechno prodal a přestěhoval se do Kanady, kde žije s novou manželkou, nejstarším synem (18letým) a svým nejmladším dítětem (6 let). Jeho druhý syn (dnes 16letý) stále žije v Praze se svou matkou. Přestože nakonec jeho boj o péči o dítě měl pozitivní výsledky, Daniél říká, že vše, co kolem toho prožil, stále cítí jako velkou prohru.

Vypadá to, jako by rozvedení otcové, kteří opravdu chtějí o děti pečovat, dopláceli na tu většinu otců, která se spokojí s návštěvou potomků každý druhý víkend a s půlkou prázdnin

Pokud je dítě svěřeno soudem do péče matky, ve většině případů oba rodiče s verdiktem souhlasí. Výše uvedených otčových bojovníků či možná tvoří výjimku, přesto by jim neměla být upírána jejich práva – a už vůbec ne práva dětí na to, aby mohly být vychovávány oběma rodiči stejně. Teprve budoucnost ukáže, zda se střídavá péče stane opravdu normou.

Autor je vedoucím partnerem ve společnosti HR Partners a bývalým vydavatelem časopisu The Prague Tribune

Lubomír Cerveňák boj o střídavou péči nevyhrál FOTO MAFRA - MICHAL ŠULA

Restauraci Casa de Carli v květnu ocenila Accademia Italiana della Cucina za propagaci a ochranu italské kuchyně v zahraničí FOTO MAFRA - TOMÁŠ KRIST

Italský koncert

Casa de Carli je z rodu restaurací, které jsou neodmyslitelně spjaty s osobností šéfkuchaře. Matteo de Carli prošel kus světa a nabyté zkušenosti z různých kultur a kuchyní světa teď zhodnocuje ve vlastní restauraci na pražském Starém Městě.

LUMÍR TUČEK

Restaurant leží kousek od pomníku Franze Kafky ve Věžešské ulici v Praze 1. www.casadecarli.cz Tel.: +420 224 816 688

Znovuzrozená, živá

Portál parteru restaurace je obložený šedými mramorem. Interiér je nepříliš rozlehlý a má typický ráz italské restaurace. Je lehký a vzdušný s moderním duchem. V rohu se nachází půlkruhový bar potažený měnávým bílým atlesem, na barové desce stojí pár skleněných fokauných plastik a váza se suchými hortenziemi.

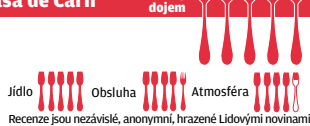
Stěny v několika odstínech šedi zdobí abstraktní oranžovo-červené obrazy a několik krásných zrcadel, největší z nich je kryté dekorativním mříží. Za okny pár živých květin prostrádaných s efektními keramikovými vazami. Pod stropem se táhne plastický vlás s červenými a růžovými terčí. Osvětlení pak dávají za věšená skleněná lita svítidla v růžové a šedozeleň barvě.

V suterénu je ještě salonek pro zhruba dvacet lidí, přístupný schoďštěm, jehož stěny krasí žánrové fotografie s nejruznějšími italskými motivy. Salonek je podobně vybavený jako restaurace, kulusu zde tvoří oblá fialová stěna nasvěcená zdola bodovými svítidly a hlavně dřevěné regály kolem stěn, plné vín. Venkovní zahrádka krytá visutými látkovými stříškami je zařazena kovovým nábytkem s proutěnými výplety a potahy ve světle zeleném tónu. Do modernistického stylu podniku přesně zapadá i bílý por-

Restaurant Casa de Carli

Věžešská 116/5 Praha 1 www.casadecarli.cz Tel.: +420 224 816 688

Celkový dojem

celán jednoduchých tvarů, na kterém tady jídla servírují.

Podnik na svých webových stránkách slibuje znovuzrození pravé italské kuchyně. Živé a pulzující, plně čerstvých sezónních ingrediencí, inspirování všemi italskými regiony v místě, kde se setkává elita. V době mé odpolední návštěvy jsem tu elitu reprezentoval vlastní já sám a musím říct, že chování personálu mě v tom elitičním pocitu bezpečně utvrzovalo.

Težká volba

Už listování jídelním listkem je tu vzrušující a noblesní; v předkrmech nechybí hovězí carpaccio s fapikátem celeram a sýrem Raschera a citronem (295 Kč) ani Vitello Tonnato - telecí svičková s omáčkou tonnato (275 Kč), z polévek tu mají třeba studená polévku z vylisovaného římského salátu s marinovaným lososem a melounem (215 Kč) či krémovou polévku z grilovaných červených paprik s piniovými oříšky a balsamicem (185 Kč). I z hlavních jídel je tu těžké zvolit: pečené filátok z divokého cipala obalované v zeleninové krustě s majonézou z mléka a ostružin (485 Kč) nebo telecí Ossobuco se safránovým rizotem (495 Kč)?

V nabídce je i velká škála rafinovaných desertů od tiramisua po teplý lávový dortik z Guanaja čokolády s domácí banánovou zmrzlinou a karamelovým popcornem (165 Kč). Vybrání mi navíc ještě zkom-

plikoval číšník s unikátní denní nabídkou tří předkrmů a tří hlavních jídel - např. tatarák z lososa s mangem a pečené holoubátko se zeleninou. Nakonec jsem začal předkrmem stracciatella, s cherry rajčaty, zakápnutý olivovým olejem. Jemná nasládlá chuť a krémová konzistence skutečně funguje jako dokonalá návadna na další jídlo. A to na sebe nedalo dlouho čekat.

Slovo dalo slovo, a tak jsem se od šéfkuchaře dozvěděl, že pochází z města Varese kousek od Milána, a přestože je kovaný Ital, nefandí fotbalovému Interu ani AC Milán, jeho sportovním idolem je motocyklista Valentino Rossi. A Praha jej prý tak okouzila, že jí dnes patří jeho srdce.

Jako první nastoupili zástupci těstovin - tagliolini s červenými krevetami, cuketou a safránem (285 Kč). Tyhle těstoviny by se daly nazvat jako od praprababičky, protože něco takového člověk prostě dosud nemohl ochutnat, navíc krevety byly křupavé, jako když si je dáte u pláže Monterosso al Mare La Spezia v Ligurii. Druhá volba padla na pečeného králíka "cacciatora" se zeleninou a houkami (435 Kč). Šťavnatá pečinka proslkla chuť hubi vsi výborně rozemlela s doměkka zapečenými bramborami.

Chuť s emocemi

Orientaci na kulinářský zážitek dokládá i to, že zde nepřipravují obědová polevní menu pro zákazníky, kteří si z práce odskočili na oběd. Sem si prostě lidé zajdou posedět, aby si vychutnali čas - jediné tak si mohou užít i dobře vyladěné chutě z vafečky šéfkuchaře. A protože Casa de Carli je italská restaurace, nemohou tu scházet ani emoce. Po jídle se u měho stolu zastavil samotný šéfkuchař, aby se přesvědčil, že bylo všechno v pořádku. Slovo dalo slovo, a tak jsem se dozvěděl, že pochází z města Varese kousek od Milána, a přestože je kovaný Ital, nefandí fotbalovému Interu ani AC Milán, jeho sportovním idolem je motocyklista Valentino Rossi. A Praha jej prý tak okouzila, že jí dnes patří jeho srdce. Melodramatickou náladu našeho rozhovoru podgrdeslo jasná kulisa amerických jazzových slágrů.

Pivo je zde k dostání jen lahvové - Pilsner Urquell ve třetinách. O to rozšálejší je nabídka na vinném listku, najdete na něm vína prakticky ze všech oblastí Itálie - Puglia, Veneto, Sud Tirolo, Collio, Colterenzio, Toscana... a také několik titulů moravských a francouzských vín, to vše v ceně od 480 do 18 000 Kč za 0,75 l.